

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6-50
za en mesec " " 2-20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " 12.—
za četrt leta " " 6.—
za en mesec " " 2.—
V upravi prejeman mesečno K 1-70

SLOVENEK

Inserati:

Enostolpna pettivrsta (72 mm):
za enkrat . . . po 15 v
za dvakrat . . . " 13 "
za trikrat . . . " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostolpna pettivrsta (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:

vsak dan, izvenredni nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Avstr. poštna bran. račun št. 24.797. Ogrske poštno
bran. račun št. 26.511. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Državni zbor.

Dunaj, 24. junija 1912.

Dreadnought »Viribus Unitis«.

Danes zbornica nadaljuje podrobno razpravo o prvem delu brambne reforme, to je o paragrafih 1 do 41. Začetkom se je minister za deželno brambo general Georgi prečital naslednjo izjavo: Časniki so raznesli govorico, da so najnovejša in največja avstrijske boje ladje, »dreadnoughti«, slabo zgrajene. Na dotično interpelacijo poslanca Breiterja odgovarjam: Ta govorica ni resnična. Istina je samo to, da so naprave stolpov nekoliko pretežke. To pa se je zgodilo, ker so pozneje dodali nekatere nove tehnične naprave. Zaradi tega pa ladje ne bodo trpele nobene škode. Tudi topov ne bodo treba popravljati. Škode torej ne bodo. Natančnejših podatkov pa ne kaže navajati za javnost.

Olajšave.

Ko je poslanec Schumacher označil že znano stališče socialnih demokratov proti brambnemu zakonu, je minister za deželno brambo general Georgi v daljšem govoru odgovarjal na razne želje in zahteve, ki so jih poslanci izrazili v resolucijah. Te resolucije so tiskane na 20 straneh odsekovega poročila. Nekatere sem že navedel v prejšnjih poročilih. Minister je izvajal:

Podčastniki, naredniki, vodniki in večje število korporalov bodo morali služiti tri leta. To pa zato, ker se v dveh letih pač izvežbajo za podčastnike, toda šele tretje leto so sposobni vezbatelji. Dalje v število vojaških novincev z dveletno službo niso všteti podčastniki. Ko bi torej za vse pešce veljala dveletna služba, morali bi število vojaških novincev še pomnožiti. Mnogi govorniki so trdili, da bode slabo vplivalo na disciplino vojakov, ako bode okoli 20 odstotkov pešcev moralo služiti po tri leta, ostali pa po dve. Minister ugovarja, da bi to slabo vplivalo na vojaške. Obdržali bodo tretje leto manj izvežbane vojaške. V deželni brambi je to vpeljano že od leta 1893. brez škode za kvalifikacijo podčastnikov.

Sedaj je v stalni armadi, in sicer pri pešpolkih okoli 24.000 narednikov in vodnikov. Od teh jih 12.800 služi prostovoljno, torej jih ostane prisiljenih tretje leto 11.200. Pri deželni brambi je okoli 4000 teh podčastnikov, in sicer 2900 prostovoljnih in

1100 prisiljenih. Ko bode polno število podčastnikov, potem bodo prostaki sploh služili samo po dve leti. Torej bode triletna služba za okroglo 20 odstotkov prostakov le prehodna. Kolikor več bode prostovoljnih podčastnikov, tem manjše bode število triletnih prostakov.

Korporalov bode v bodoče pri pešpolkih 19.000, v deželni brambi 5140. Dolej je bilo prostovoljnih korporalov v armadi okroglo 5000 mož. To število se bode pač zmanjšalo. V bodoče bode torej moralo v armadi služiti še tretje leto okoli 16.800 mož, pri deželni brambi 5140, skupaj 21.940. Ker pa je upati, da bode okoli 3300 korporalov še vedno prostovoljno služilo tretje leto, skrčilo se bode število tretjeletnih prostakov okroglo na 18.640 mož.

Da se pomnoži število prostovoljnih podčastnikov in v isti meri zniža število prostakov s triletno službo, hoče vojna uprava zvišati plače podčastnikov.

Mnogi poslanci so zahtevali, da naj bodo prosti orožnih vaj vsi tretjeletniki. Minister odgovarja, da bi potem morali biti oproščeni tudi konjeniki, za katere ostane triletna služba. Torej bi bili sedem let v rezervi brez vsake vaje, kar pa ni dopustno z vojaškega stališča. Kakor že omenjeno, bode vojna uprava na razne načine odškodovala podčastnike za večletno službo. Dotični zakon se že pripravlja in bode skoraj gotovo že v jeseni predložen parlamentu. Za hitrejšo in temeljitejšo izvežbanje podčastnikov hoče vojna uprava ustanoviti posebne šole. Ker podčastniki pričakujejo boljše plače in odpravnine, oglašajo se že sedaj prostovoljno za daljše službe.

Glede mornarice pa minister sam prizna, da je štiriletna služba res hudo breme za primorske dežele. Novi zakon namreč določa, da bodo morali pri mornarici v prvi vrsti služiti Primorci, četudi niso že mornarji. Toda v slučaju vojske mora biti ravno mornarica hitro pripravljena. Ko bi jemali vojaške k mornarici razmerno iz cele države, potrebovala bi mornarica za mobilizacijo mnogo več časa. Štiriletna služba pa je, kakor trdi vojaška uprava, potrebna z ozirom na potrebno izvežbanje v raznih novih strokah mornarske službe, ker za mornarje ne veljajo orožne vaje. Boljše izšolanje mornarjev jim koristi pozneje v civilni službi. Da pa se mornarjem olajša breme in odškoduje daljša služba, je poveljstvo mornarice že storilo potrebne korake, da dobé

mornarji za četrto leto primerno odškodnino.

Vlada hoče tudi izseljencem olajšati vojaško dolžnost v izvršilni naredbi. Dalje priznavajo vsi govorniki, da novi zakon določa mnogo večje olajšave za družine. Poleg edinih sinov za delo nesposobnih staršev in lastnikov podedovanih posestev bodo po novem zakonu določeni za nadomestno rezervno 4 odstotki vseh vojaških novincev. Ako bode torej leta 1915. vojaških novincev 159.500, bode že po zakonu 6380 potrjenih iz družinskih ozirov določenih za nadomestno rezervno pri stalni armadi. Ako je n. pr. oče star že 65 let (po sedanjem zakonu 70 let), ali če je oče sicer mlajši, pa za težko delo nesposoben, bode po zakonu brez prošnje tisti sin uvrščen v nadomestno rezervno, ki pomaže doma družini. Isto velja za sina vdove, če so drugi sinovi oženjeni, v stalni službi ali kdo zna kje v tujini. Ker po novem zakonu odpade zrebanje novincev, bodo potrjeni vsi za vojaške sposobni. Od teh jih bodo po številu prebivalstva v nabornih okrajih za vojaške določili potrebno število, drugi pa pridejo v nadomestno rezervno. Pri tem pa bodo morala oblastva strogo paziti, da se bodo ozirala na družinske razmere. Vseh posameznih slučajev seveda ni mogoče navajati v zakonu. Tudi odpuste ob žetvi in košnji bode vojaška uprava po možnosti dovoljevala in razširila kmetijski pouk za vojaške. Kontrolni shodi se bodo opustili, vsak rezervist se bode mogel pisмено oglašiti. Orožne vaje bodo še krajše in kolikor mogoče ob času, ko je na polju najmanj dela.

V nadaljni razpravi je poslanec Wasilk o pojasnil stališče rusinskih poslancev. Četudi glasujejo za brambni zakon, ostanejo še vedno v opoziciji, dokler jim vlada ne zagotovi ravnopravnosti s Poljaki v Galiciji. Odločno bodo nasprotovali vodnim cestam, ki so koncesija Poljakom.

Dr. Laginja

je stvarno utemeljeval svoje in tovarišev stališče nasproti brambni predlogi. Govornik prizna potrebo močne armade za državo, ki naj brani svoj obstanek in svoje koristi proti vnanjim sovražnikom, pa tudi posamezne državljane v tujih deželah. Armada pa se ne sme uporabljati pri volitvah za strankarske namene. Tudi ni res, kar vedno ponavljajo demagogi, da so vsi stroški za armado neproduktivni. Vlada pa naj uporablja vojaške, kakor stari Rimljani, tudi za deželno kulturo. Istra je gola in vojaki bi mogli vsaj okoli Pulja izboljšati mnogo sveta. Govornik navaja resne

pomislike proti štiriletni službi v mornarici. Četudi vlada sedaj zagotavlja odškodnino za četrto leto, vendar bodo Primorci nosili razmerno večje vojaško breme. Dalje opozarja na nerešeno bosansko vprašanje. Hrvaški narod je razcepljen v šest kronovin. Te razmere so nezdrave in za državo s časom lahko nevarne. Dualizem, kakor se je razvil od leta 1867., ne more ostati. Ta državnotpravna oblika je »monstruozna«. Toda več bode mogoče govoriti v razpravi o bosanskem vprašanju, ki je že na dnevnem redu v odseku. Govornik z vso resnostjo in odločnostjo graja izjemne razmere v banovini. Bili so časi, ko so Hrvatje prostovoljno branili državo proti raznim sovražnikom. Ako pa bode še dalje trajala strahovlada na Hrvaškem, odtuji si država vse najboljše življe na jugu. Caveant consules! (Živahno pritrdjevanje.)

Goriški poslanec Fajdutti je ponavljal iste pomisleke glede štiriletno službe pri mornarici. V ostalem pa je pustil odprto vprašanje, kako bodo glasovali italijanski poslanci. Jutri bode glasovanje o prvi skupini zakona.

Govorila sta še glavna govornika Goll in Filipovsky. Jutri govori še poročevalec dr. Sommer, nakar se glasuje o prvi skupini brambnih predlog. Zbornični praktičarji sodijo, da bo mogoče končati brambno preosnovo že dne 27. junija.

Gosposka zbornica.

Komisije gosposke zbornice prično zborovati 26. junija. Prvo sejo bo imela gosposka zbornica dne 27. junija.

Radikalizem na Francoskem.

Radikalna stranka v francoski republiki dela sedaj obupne poizkuse, da bi pridobila nazaj pri ljudstvu izgubljene pozicije. Radikalci štejejo še 250 poslancev v zbornici, medtem pa je volitev zborničnega predsednika pokazala odkrito njihovo sedanjo parlamentarno brezpomembnost. Ni dolgo od tega, odkar je bil radikalizem na Francoskem pod Combesom in Clemenceaum na svojem vrhuncu. Toda radikalizem ni umel zdržati se na višku dalje časa. Prebivalstvu na Francoskem se studijo protiklerikalne drobtinice, ki jih je dobilo od radikalne večine namesto gospodarskih pridobitev. Velik del simpatij so radikalci tudi izgubili, ker so ustvarili sistem klečplastva in politične špijonaže, da bi se obdržali na vrhuncu.

Nova učna knjiga.

V c. kr. zalogi šol. knjig na Dunaju je izšlo: »Berilo za ponavljalno, ozir. za kmetijsko-nadaljevalne šole.« Berilo, ki ga je sestavil znani šolnik Ljudevit Stiasný, obsega 16 pol in kazalo. Cena berila je 1 K 50 vin.

Učiteljstvo, ki je bilo skoro 40 let brez primerne berila za ponavljalne šole, bode Ljudevitu Stiasnému gotovo hvaležno. Uverjen sem, da ga bodo rabili s pridom tudi v kmetijski nadaljevalni šoli.

Slovenci smo na pedagoškem polju že precej napredovali in zaradi tega se ume samoobsebi, da smemo od berila, ki hoče biti dobro, zahtevati precej. Predvsem me veseli, da se ob študiranju berila Ljudevita Stiasnega nisem domislil škarij. Te igrajo pri sestaviteljih beril navadno glavno vlogo. Izvirni berilni sestavki prevladujejo na vsi črti. Nekoliko berilnih sestavkov je tudi predelanih. Predelani pa so tako mojsterski, da se zdi človeku, da bere izvirne. Neznatno pa je število onih beril. Sestavkov, ki sem jih bral že po drugih berilih in čitankah. Kar je pa največ vredno, je to, da se je Ljudevit Stiasný emancipiral v toliko, da ni šel k Nemcem v šolo; zakaj naših razmer nikakor ne moremo vspejati z nemškimi.

LISTEK.

Z obali Ženevskega jezera.

Ouchy-Lausanne, junija 1912.

Ravno danes je teden dni, kar sem se poslovil od Pariza. Bil je lep večer. Solnce je zahajalo tam daleč nekje za Eifflovim stolpom in razlivalo svoje poslednje žarke po neskončnem mestu. Stal sem pred lionskim kolodvorom in se oziral nazaj po krajih, ki so se mi v teku mojega bivanja v Parizu najbolj prikupili, kakor bi jih hotel še enkrat vtisniti v spomin, da ostanejo v njem neizbrisljivi in verni.

Spominjam se, da sem nekoč pred leti z istimi čustvi zapuščal Prago. Iznad mosta pred »Narodnim divadlom« sem gledal proti Hradčanom. Tudi takrat je zahajalo solnce. Kolikokrat sem poprej občudoval ta veličastni prizor, a nikdar se mi ni tako omilil kot tisti večer ob slovesu. Ostal bi na mestu kakor prikovan in neprestano bi zrl to čudovito harmonijo med umetnostjo in naravo. A treba je bilo iti na vlak in tudi solnce je zašlo za gore . . .

Vlak je odhitel proti jugu. Na zemljo je legla hladna noč in zastrla s temnim pajčolanom pogled v daljavo. Moje misli so hitele naprej v še nepoznane kraje . . .

V zadnjih dneh sem si bil že skoro želel oditi iz Pariza. Zakoprnel sem zopet

po sinjih gorah, po zelenih in pisanih travnikih, po bistrih studencih, ki šumljajo po njih. A nekaj me je zadrževalo, nekaj kakor dvom, češ, kje na svetu je najti kaj enakega Parizu? Ko pridem drugam, bom morebiti razočaran in se bom kesal, da nisem ostal dalje časa v mestu čudežev in čarov.

Govoril sem z ljudmi, ki so naravnost oboževali Pariz. »Vous savez, même la poussière de Paris a quelque chose d'agréable! — Veste, celo pariški prah ima nekaj prijetnega na sebi.«

Rad priznam, da je Pariz res nekaj posebnega, velikega, a da bi vseboval pariški prah kaj prijetnega, o tem se nisem prepričal, dasi sem ga dosti časa požiral. Tako more govoriti le človek, ki se je rodil sredi tega mestnega prahu, ki nikoli ni videl veličastnih planin, sočnatih travnikov in žuborečih studencev, ki so stokrat lepši kakor vsi umetni vodometi, kateri sicer na prvi mah očarajo človeško oko, a nikoli nimajo tiste privlačne sile kot zdrček, ki skaklja v zelenem mahu po skali navzdol in se nikoli ne naveliča svojega skrivnostnega žuborenja.

Pariz — Švica, kakšen razloček! Tamkaj vrhunec človeške kulture, njenih dobrih in slabih nasledkov, tukaj prvotnost združena s kulturo, tam večni nemir in ropot, dim tovarov in smrad zgnitih odpadkov, tu svečan mir, ki ga moti tupatam harmonično žvenketanje črednih zvončkov

in veselo vriskanje pastirja na planinah, tu jasno nebo in blagodejni vonj planinske flore, tamkaj blede in od uživanja prepada lica, zatajena včasih pod ovojem raznih lepšav in šmink, tukaj od zdravja kipeči obrazi, na katerih je brati poštenje in odkritosrčnost.

Ko sem prvič bral Rousseaua — pred petimi leti —, tedaj se mi je ta mož zdel velik čudak in prenapet, danes pa, ko mi je bilo dano videti del njegove domovine, del tistih krajev, v katerih je prebil on svoja mladostna leta, se ne čudim več njegovim navidez pretiranim mislim, danes se mi zdi njegov klic »nazaj v prvotnost, nazaj k naravi« popolnoma razumljiv in jasen, tembolj, ker je pred dvostoti leti vladala v teh pokrajinah še res nekaka prava prvotnost in neprisiljena pristnost.

V štirinajstih dneh bodo v Ženevi proslavljali dvestoletnico Rousseaujevega rojstva. Vrše se zato že velike priprave ne samo v Švici, ampak tudi v Parizu. V katerem smislu bodo počastili spomin na tega pisatelja in filozofa, bo odvisno od posameznih komitejev in govornikov, a pozabiti bi zlasti v Švici ne smeli važnega dejstva, da je bil ravno Rousseau eden prvih, ki je širnemu svetu v svojih spisih odkril lepoto alpskih dežel in tako budil zanimanje za krasoto narave, ki je danes glavni vir dohodkov Švice.

J. K.

Sedaj hočejo radikalci svojo stran-ko organizirati in rekonstruirati. V ta namen so bili oni radikalni poslanci, ki pripadajo radikalni in radik. soc. skupini, povabljeni k skupni seji. Toda izmed 250 radikalnih poslancev se jih je odzvalo povabilu komaj sto. Seja sama je bila zelo burna in zborovalci so bili bolj pripravljeni, predbacivati drug drugemu svoje grehe, kot pa se organizirati. K sklepu je bila sprejeta sledeča resolucija: »Ne da bi se dotikalo organizacije posameznih skupin, se ustanovi unija vseh republikancev, ki pripadajo eksekutivnemu odboru radikalcev in radikalno socialistične stranke. Poseben reglement bo določeval pota in sredstva v zadevi sej unije.« Za izdelavo tega reglementa je bila določena posebna komisija.

Zanimivo je, da se Jakobinec Combes zopet pojavlja na površju. Pri nekem banketu radikalcev v Parizu je izjavil, da zastopa radikalna in radikalno socialistična stranka na Francoskem napredek in svobodo. Naglašal je tudi, da ni v radikalni stranki nobene krize in da se mora zaupati v njen obstoj. Radikal. listi so ta banket razvpili za nekako zmagovalje, značilno pa je za razpoloženje 700 udeležencev, da je eden izmed gostov rekel: »Prihajamo s pogrebščine!« Tako vsaj poročajo listi. Combes skuša v zbornici ustvariti vnovič antikerikalni blok ter začeti boj proti onemu klerikalizmu, ki se ga je radikalni stranki tako eminentno posrečilo v raznih oblikah tekom zadnjih let oropati. Najprej hočejo radikalci pozvati radikalno prebivalstvo k obrambi lajške šole. Nadalje naj bi se katolikom zabranila raba cerkva; božje hiše naj bi bile vsem kultom, tudi prostozidarskim, na razpolago. V listu »Radical« je bilo pred nekaj dnevi sledeče: »Za pripravo na socialno republiko bi na vsak način lahko pričeli z organizacijo skupne istočasne rabe poslopij za socialno in sentimentalno vzgojo, kakršna so cerkve na Francoskem. Poslopja katolikov pripadajo vsem! Čas je, da izpopolni republikanska stranka ločitveno postavbo z zakonom, ki urejuje rabo vseh poslopij, ki služijo moralnim namenom, ker so ta poslopja skupna last ljudstva!«

Kakor je videti, hočejo na Francozkem razviti nov kulturni boj in to samo zato, da bi se vzdržala radikalna stranka pri življenju. Ta obupni korak pa ne bo več mnogo koristil. Prebivalstvo na Francozkem je radikalizma in kulturnega boja že davno sito. Poincarejevo ministrstvo in zbornični predsednik ne pripadata ožji strankini skupini radikalcev. Obenem pa se tudi ni mogoče več izogniti uvedbi proporcionalne volivne pravice in ta volivna pravica bo brezdvomno prizadela radikalni stranki smrtni udarec. Zaradi tega se tudi radikalci obupno trudijo, da bi zavlekli uvedbo proporca.

Cesarski manevri I. 1912.

Letošnje velike vojaške vaje se bodo vršile na Ogrskem, in sicer v pokrajini severno, zahodno in južnovzhodno

Ze naslov berila nam pove, da je berilo namenjeno kmečki mladeži. Stiasny se je držal pri svoji knjigi stanovske izobrazbe in se je ognil strokovne in to je dobra stran knjige, ki je namenjena kmetijsko-nadaljevalni šoli.

S tem pa še nikakor ne trdim, da je imel Ljudevit Stiasny lahko delo. Pomisliti moramo, da zahteva koncentracija snovi v berilu s primeroma malim obsegom in namenjenim stanovski izobrazbi od sestavitelja dokaj pedagoške virtuoznosti.

Predvsem mu je bilo treba misliti na verski moment; zakaj skoro ga ni stanu, ki bi bil od Boga tako zavisen, kot je ravno kmečki stan. Če ne blagoslovi Bog dela njegovih rok, je ves njegov trud ničev. Naturni elementi, ki jih more krotiti samo Bog, silijo kmeta, da začne in konča vsako delo z Bogom. In kot ubran akord se mi zde berilni sestavki, ki jih je posvetil umni šolnik verskemu momentu.

Ume se, da bi bil Ljudevit Stiasny slab pedagog in še slabjši stanovski izobraževatelj, ako bi ne pokazal mladini lepega družinskega življenja, v katerem cvete največ lepih čednosti, in bi je ne domislil dela in domače grude, ki mu vrača trud in napor s stoternimi sadovi. Da je mislil pri sestavljanju svojega berila tudi na to, nam pričajo berilni sestavki drugega oddelka, izmed katerih so nekateri biseri šolske literature. Manj vseč pa so mi med temi berilnimi sestavki basni in pravljice; zakaj zdi se mi, da podobno blago ne sodi na najvišjo stopinjo ljudske šole. Toda to je malenkost, ki jo dobro blago stokrat odtehta.

(Konec.)

od Szegedina, Mako in Mezöhegyesa. Glavne operacije se bodo brzkone vršile samo med obema kotoma Tise in na obeh straneh tamošnjih lenih voda, večinoma zahodno od črte Kurties—Gyarmata. Poveljnik vojaškega geografičnega zavoda, podmaršal Oton Frank, je bil že koncem maja v Szegedinu, da si je ogledal pokrajino, kjer naj bi se letos vršile velike vojaške vaje. Tudi šef generalnega štaba podmaršal Schemua je prepotoval pretekli mesec porečje Tise in Marosa.

Pokrajina okoli Szegedina je podobna veliki beneški ravnini in je skoro popolnoma enakomerna. Visoka koruza močno ovira prosti razgled, številni drevoredi pa meje polja. Reka Tisa ima primeroma trdno dno ter je globoka več kot 15 metrov, široka pa okoli 220 do 230 metrov. Brzina Tise je navadno majhna, vsled česar prevladuje na tej vodi vožnja z vesli. Mostov je primeroma malo, a zato mnogo brodov, ki prevažajo preko reke. Spodnja Tisa ob času, ko se tali sneg, močno naraste ter preplavi obrežje na obeh straneh, večinoma do varnostnih nasipov, ki so bili zgrajeni z velikimi stroški. Kakor je znano, so bile letos v tej pokrajini velike povodnji. Omenjeni nasipi igrajo pri prehodih vojaštva čez reko veliko vlogo, ker se nudi raz njih na daleč razgled, za njimi pa varstvo četam.

Prava in zelo dobro kultivirana bogata ravnina se razteza proti vzhodu približno v smeri Marosa pri Nagylaku. Mezöhegyes leži že v gričevju ob tej ravnini, ki pa je znatno manjše, kakor pa v pokrajinah, kjer so se vršile v zadnjih letih velike vojaške vaje. Dalje proti vzhodu se začno ob obeh straneh Marosa polagoma dvigati banatska in sedmograška pogorja, ki dosežejo v Krušnih gorah nad 1000 metrov, v bihaškem komitatu pa do 2000 metrov višine. Te pokrajine pa pri letošnjih velikih vojaških vajah brzkone že ne bodo prišle v poštev.

Za te vaje pridejo v poštev 4., 5., 7. in 12. vojni zbor. Eventuelno bodo pritegnili tudi nekatere dele 13. vojnega zbora. Vsega vojaštva bo zbranega 10 do 12 pehotnih divizij in dve konjiški brigadi. Gorske čete ne bodo imele mnogo posla, pač pa bodo stopili v veliki meri v akcijo oddelki s strojnimi puškami. Pri teh vajah nameravajo uporabiti tudi vodljive zrakoplove in letalne stroje. Letalne stroje bodo letos prvič rabili pri avstroogrskih vojaških vajah.

Vrhovno vodstvo letošnjih manevrov bo imel prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand, ki bo brzkone stanoval v Szegedinu, kjer bo tudi glavni stan. Druga višja poveljstva in štabi bodo nastanjeni v Szegedinu, Maku in Mezöhegyesu.

Manevri, ki se jih cesar brzkone ne bo udeležil, se bodo vršili sredi meseca septembra.

KHUIEN SE POGAJA Z OPOZICIJO. — POČITNICE OGRSKE ZBORNICE. — SHODI OPOZICIJE. — NAPAD NA CUVAJA.

Najnovejše iz Budimpešte: Grof Khuen je uvedel z opozicijo pogajanja, da se sklene mir in je baje že v zvezi s Košutom, ki se zdravi v toplicah. — Ogrska zbornica dokonča svoje delo v petek, nkar se podajo poslanci na počitnice, ki bodo trajale do septembra. — Opozicija je priredila 23. t. m. po deželi zelo veliko shodov, na katerih so zabavljali proti Tiszu in proti Lukacsu. — Stanje ob napadu na Cuvaja ranjenega banskega svetnika Hervoića je jako slabo. Zdravniki več ne upajo, da ozdravi.

NAPOVEDANE DEMONSTRACIJE OB ODKRITJU SPOMENIKA PALACKEMU.

Narodni socialci in pristaši stranke češkega državnega prava nameravajo ob govoru Kramafa, ki je napovedan ob odkritju spomenika Palackemu, vprizoriti demonstracijo.

OBOROŽEVANJE GRŠKE.

Strokovni odsek grškega mornariškega ministrstva je priporočal naročiti devet novih torpedovk pri nemški tvrdki Vulkan.

WHITE UMRL.

Znani angleški feldmaršal Jurij White je umrl. Splošno znano je postalo njegovo ime ob burski vojski.

BOJI V LIZBONI.

Ob stavki uslužbencev cestne železnice v Lizboni so se vršili po cestah veliki boji. V obrambo cestne železnice je odposlala vlada na ulice cele polke. Kavalerija je spremljala vsak voz, a stavkujoči so se kljub temu hoteli polastiti vozov. Policija jih je razganjala s sabljami. Vnel se je boj. Streljali so iz revolverjev. Republikanske garde so končno z bajoneti razganile množico. Oblasti poročajo, da so bile ubite dve, ranjenih pa 30 oseb, a ta številka je po splošni sodbi prenizka. Boje se, da prično stavkati vsi portugalski železničarji. V

Lizboni so pričeli stavkati tudi delavci po tvornicah, ki so poizkusili vdreti v arsenal, a so mornarji napad odbili.

MLADOTURKI ZAHTEVAJO, DA NAJ SE LAŠKO-TURŠKA VOJSKA NADALJUJE.

Berolin, 25. junija. Mladoturški vilajetski shod, ki zboruje v Carigradu, je sklenil zahtevati, da naj se laško-turška vojska do skrajnosti nadaljuje. Sklepal je tudi o izpopolnitvi turške vojne mornarice.

Razbila ameriška republikanska stranka.

Roosevelt kandidira na svojo pest.

Po seji narodnega konventa republikanske stranke v Zedinjenih državah, v kateri so proglasili Tafta za predsedniškega kandidata, so priredili Rooseveltovi pristaši svoj poseben shod. Seja sama, v kateri je bil postavljen za kandidata Taft, je bila jako burna. Prav po ameriško so se tudi s pestmi bili. Policija je po seji preprečila vse izprevide in aretirala več prerazburjenih Amerikancev. Prebivalci Chicaga so zavzeti za Roosevelta. Zato je bil tudi Rooseveltov shod po seji konventa nad vse sijajen. Vsi Rooseveltovi delegati, tudi tisti, ki so jim razveljavili Taftovci mandate, so prišli nanj in so proglasili Roosevelta za samostojnega kandidata proti Taftu. Roosevelt je sam govoril zborovalcem in naročil delegatom, da naj se vrnejo v domovino in poizvejo, kako da sodi ljudstvo. Pozneje se skliče konvent, ki bo formalno proglasil naprednega kandidata, namreč Roosevelta. Geslo novi stranki bodi: »Ne kradi!« Samostojen nastop Roosevelta je položaj zelo zapletel. Če v volivnem kolegiju ne bo dobil noben kandidat absolutne večine, ima pravico voliti predsednika reprezentančna zbornica, v kateri sedi 23 demokratičnih in 22 republikanskih zastopnikov. Odločevali bodo trije zastopniki srednjih strank. Če pa volitve tudi reprezentančna zbornica ne izvede, pa postane 4. marca 1912 predsednik Zedinjenih držav avtomatično podpredsednik, kakor se to tudi zgodi, če umrje predsednik. Roosevelt namerava imenovati za voliven boj izvršilen odbor sedmih članov, v katerem bi sedelo tudi nekaj demokratov. Izvršilni odbor se izvoli, ko bo zboroval konvent republikanske stranke v Baltimoru, kjer je že vse polno demokratičnih politikov. Tudi konvent demokratične stranke bo zelo bojevit in ni izključeno, da se razbije tudi demokratična stranka, kakor se je razbila republikanska stranka.

Koroški Slovenci.

K Slovensko krščansko-socialno delavsko društvo v Celovcu praznuje sv. Cirila in Metoda v nedeljo, dne 30. junija t. l. z običajno cerkveno slovesnostjo v cerkvi Sv. Duha v Celovcu ob pol 9. uri zjutraj (slovenska pridiga in sv. maša s slovenskim petjem; poje mešani zbor delavskega društva). — Popoldne ob 3. uri se priredi v vseh prostorih hotela Trabesinger velika vrtna veselica. Na sporedu so: šaloigra, šaljivi kupleti, petje, kegljanje, streljanje na dobitke, šaljiva pošta, koriandoli, različni paviljoni itd. Godbo oskrbuje tamburaško društvo. V slučaju slabega vremena se vrši veselica v pokritih prostorih. — Vstopnina 30 vin., za vojaške 20 vin. — Celovski Slovenci! agitirajte za obilno udeležbo!

K Blagoslovljenje »Društvenega doma« v Žitarivasi se je izvršilo nad vse lepo in slavnostno. Ob pol 8. uri so se pripeljali iz Celovca Orli in predsedstvo S. K. S. Z. Pri prihodu v Žitarovas je došle goste pozdravil predsednik društva g. Bohničar. Po cerkvenem opravilu, ki ga je imel vlč. g. dr. Hohnjec iz Maribora, je gospod proš in dekan R a n d l iz Dobrlevasi blagoslovil »Društveni dom«. Po blagoslovu ob 10. uri dopoldne se je začelo slavnostno zborovanje v krasno ozaljšani novi dvorani. Domači župnik g. Weis je otvoril slovesni shod v novem domu in pristrčno pozdravil vse navzoče. Slavnostni govornik predsednik S. K. S. Z. dr. Rožič iz Celovca je nato orisal pomen in namen novega »Društvenega doma«. Govoril je potem dr. Hohnjec iz Maribora o boğoljubju, domoljubju in rodoljubju, o treh lastnostih, ki naj krasijo vsakega zavednega Slovenca. Fant Pečnik iz Železne Kaplje je v navdušenih besedah pozdravil shod ter govoril o šolstvu. Zborovanje se je ob največjem navdušenju zaključilo. Popoldne se je vršila telovadba celovških Orlov in nato tombola, ki je prinesla mnogim lepe dobitke. Cela slavnost se je završila v najlepšem redu in navdušenju. Žitarici naprej po poti napredka in izobrazbe v vašem novem »Društvenem domu«!

K Ženski shod, ki je bil jako dobro obiskan, je priredila S. K. S. Z. za Koroško v nedeljo, dne 16. t. m., v »Narodnem domu« v Velikovcu. Lepo je govoril o ženski organizaciji bogoslovni profesor dr. Lambert Ehrlich, gosp.

Kriegl pa si je izbral praktično snov ter povedal, kakšen naj bo domači vrt in kako ga je treba obdelovati. Ker so vsi ženski shodi, ki jih je Zveza priredila, dobro obiskani, jih namerava še več prirediti. — Ženski shod se je vršil isto nedeljo tudi v Dobrlivasi, na katerem sta govorila č. g. kaplan Katnik o ženski organizaciji ter g. dr. Valent. Rožič o izobrazbi žene, ki jo potrebuje za dom. Shod je dobro uspel.

Gospodarsivo.

GORIŠKA BANKA, DRUŽBA Z OMEJENIM JAMSTVOM V GORICI.

Pod predsedništvom bivšega dežel. in državnega poslanca g. Mihaela Vošnjaka, inženirja in posestnika v Gorici, sestavil se je pripravljavni odbor za ustanovitev novega denarnega zavoda v Gorici, z namenom, da se podpre in omogoči nadaljni razvoj slovenske trgovine in obrt v Gorici in na Goriškem sploh.

Težave, ki so vsled gospodarskega poloma Mizarske zadruge v Solkanu nastale pri Trgovsko-obrtni zadrugi v Gorici, so povzročile neprijetne posledice na denarnem trgu v Gorici za vse sloje, kar zlasti občutijo slovenski trgovci in obrtniki. Da se pa razmere Trgovsko-obrtni zadruge lažje uredijo in obenem postavi kredit slovenske trgovine in obrti na Goriškem na nov krepak in čvrst temelj, treba je novega denarnega zavoda v ta izrecen namen s popolnoma novo krepko podlago, zlasti lastno glavnico. Pripravljavni odbor, v katerem so se zbrali možje brez razlike strank, in sicer razun predsednika g. Mihaela Vošnjaka še p. n. gg. Josip Fon, c. kr. deželni sodni svetnik, drž. in dež. poslanec, dr. Alojzij Franko, odvetnik in dež. poslanec, Jernej Kopač, tovarnar in posestnik, Anton Koritnik, trgovec, dr. Karol Podgornik, odvetnik, dr. Dragotin Treo, odvetnik in posestnik, vsi v Gorici, je prepričanja, da bi označenemu namenu mogel izvršno služiti zavod, organiziran kakor družba z omejenim jamstvom na podlagi zakona z dne 6. marca 1906, d. z. št. 58 — s polno vplačano osnovno glavnico vsaj 200.000 K, kakor v enake svrhe jako ugodno uspeva med praktičnim češkim narodom lepa vrsta enakih čeških zavodov, takozvanih »malobank«.

Strogo strokovni posli bančnih zavodov pri teh malobankah seveda ne pridejo v poštev in se taki zavodi pečajo pretežno le z manjšimi kreditnimi operacijami. Denarni uspehi so se pri obstoječih malobankah izkazali kot jako ugodni: poleg dotacije rezervnih fondov se družbenikom izplačuje povprečno nad 5% dividenda, pri višjih osnovnih glavninah tudi 6%.

Te dni izidejo na slovenske denarne zavode in na zasebnike vabila k pristopu. Iz teh vabil in iz priloženega izpiska pravil so razvidne tudi podrobnosti.

Pristop k družbi je mogoče že s podpisom in vplačilom zneska 500 kron za osnovno glavnico, more se pa vsakdo udeležiti tudi s poljubnim višjim zneskom.

Vsa morebiti zaželjena pojasnila daje pripravljavni odbor ter je nasloviti vprašanja nanj pod naslovom g. dr. Dragotina Treo, odvetnika v Gorici.

Priporočati je, da se naši mali in veliki kapitalisti vsak po svojih močeh zainteresirajo za bodočo Goriško banko, ki naj bode nov vir moči za napredek trgovine in obrti goriških Slovencev.

Poglobljevanje Ljubljanice in Gruberjevega kanala.

Tvrda Čechovička, ki je prevzela delo v Gruberjevem kanalu in v Ljubljanici kot najcenejša ponudnica, vsled tehnične nezmožnosti vedno z delom zaostaja. Pri Gruberjevem kanalu je zamudila poldrugo leto. Neprenehoma pa prosi pri vseh udeleženi faktorjih za doplačila, češ da ima zgubo. Tako je lansko leto zahtevala 800.000 K odškodnine, kar se je seveda odbilo, ker je bilo popolnoma neutemeljeno. Vodstvo del ima v rokah odbor, ki je po zakonu sestavljen iz zastopnikov poljedelskega ministrstva, deželne vlade, deželnega odbora, ljubljanskega mesta in barjanskih občin. Stavbeno vodstvo ima pa deželnovladni stavbni nadsvetnik Pavlin, s katerim je Čechovička seveda v najhujšem boju, ker mu Pavlin vedno na prste gleda. Zato pa Čechovička nadsvetnika Pavlina neprenehoma denuncira in je zahteval od močvirskega odbora, da mora Pavlina odstavi, ker bi Čechovička očitno nadzorništvo. Seveda je odbor za osuševanje barja tako impertinentno zahtevo odklonil. Zato pa zdaj Čechovička štrajka. On bi rad za dela v Gruberjevem kanalu dobil veliko doplačilo, Ljubljanico pa pustil. Zato si je izmislil zvijačo pri zatvornici v Gruberjevem kanalu, češ, da ni njegova dolžnost te zatvornice zapirati, ampak da mora to zatvornico zapirati odbor za osuševanje močvirja. To je seveda proti pogodbi: Kdor dela v Ljubljanici, mora tudi zatvor-

nico v Gruberjevem kanalu odpirati in zapirati, drugače sploh ne more v Ljubljani delati. Čečovička se pa zatvornice ne pritakne in zato ne more v Ljubljani delati. Mož je prišel iz galskih krajev, koder je morala pri javnih zgradbah očitno drugačna kakor v srednji Evropi, kamor se mi prištevamo. Neprenehoma nadleguje vse oblasti in toži Pavlina, tako da mu je povsod vrata kažejo. V poljedelskem ministrstvu jim pride kar slabo, kadar pride Čečovička junior ali senior Ljubljano tožiti. Čečovička vsako sredstvo porabi, zato se ni čuditi, da »Narod« in »Zarja« z njim držita. Ta kompanija bo pa trditi Čečovička še manj pomagala. Poštenjaki pri »Narodu« in »Zarji« hočejo Čečovičkovo afero seveda zlorabiti proti deželni odboru, kar je pa nezmislno, ker imajo nadzorstvo nad zgradbo in rokah gospodje pri deželni vladi. Pripomnimo še, da je dobil stavbeni podjetnik od stavbenega vodstva strog ukaz, da mora do srede julija začeti z deli v Ljubljani in jih kar najhitreje dovršiti, sicer bo nosil vse posledice, ker se bo z njim strogo ravnalo po pogodbi. Rodbina Čečovička je silno bogata, zato je tembolj hvalevredno, da se delavska »Zarja« zanjo poteguje, da bi iz kranjske dežele še več denarja izvela. Uredniki »Zarje« in »Naroda« naj bi šli rajši dvigati zatvornico v Gruberjevem kanalu!

Dnevne novice.

Franc pl. Šuklje in Ivan Hribar. Bivši župan Ivan Hribar, ki se je čutil užaljenega po označbah, s katerimi je označil pl. Šuklje njegove politične in gospodarske cilje, je napisal v sobotni »Narod« pod člankom »Franu pl. Šuklju v album« svoj zagovor, v katerem maha po pl. Šuklju. Pravi, »da je ves čas, kar je politično deloval, iskal le samega sebe in svojih koristi in da je zato tolikrat spremenil svoje politično prepričanje«. Očita mu, da ni poznal za utapljanje se slovenstvo ob narodnih mejah nikdar kakih sentimentalnih občutkov in da je napeljal deželnega predsednika Winklerja na to, da je po ministrskem predsedniku Taafju seveda brezuspešno zahteval od upravnega sveta banke »Slavije«, naj ga spodi iz službe. Za vzrok zadnje Šukljeteve brošure navaja pa sledeče: »Vsem političnim spisom Šukljegovim je iskati izvora v maščevalnosti ali pa v užaljenem samoljubju. Ko je torej njegov založnik po barnumsko delal reklamo za najnovejši njegov spis o deželni gospodarstvu, vprašal sem se takoj, kateri teh lepih kreposti bode imel zahvaliti ta spis svoj postanek. Poza pl. Šukljeta je pač skrb za deželo in moralno zgražanje nad slabim gospodarstvom klerikalne deželnozborske večine; že površni pregled njegove brošure pa kaže, da je pl. Šukljetu vse to postranska stvar. Hotel je le krpico prišiti onim, ki so mu izpodnesli kurulično kreslo deželne glavarja. Poleg tega je pl. Šuklje, čegar samoljubje je svoje dni v Novem mestu vedlo do konflikta z okrajnim glavarjem, kdo pojde v procesiji prvi za nebom, lani pa do napadov na mestne redarje ljubljanske, ker ga niso pozdravljali, hotel se maščevati tudi zato, ker se mu je premalo kadilo.« — Ivan Hribar pravi nadalje, da mu ni niti v sanjah padlo v glavo, da bi pri predlogu za ustanovitev deželne banke, ki ga je svoj čas v deželni zboru stavil, mislil nase. On da ni hotel pustiti dobro plačane službe pri »Slaviji« in se udinjati vladi mož, izmed katerih je bil ravno pl. Šuklje »najmanj simpatičen«. Mi g. Hribarja predobro poznamo, da bi imeli vse za zlato resnico, kar govori in piše. Vendar njegove besede potrjujejo našo sodbo, da niso bile pl. Šukljetu pri srcu deželne finance, pač pa vse kaj drugega. In če to liberalci sami trdijo, in se kljub temu obenem obešajo na frak Šukljegovih izjav, potem lahko vsak presodi, da nimajo pisarije po liberalnih listih o brošuri nobene stvarne podlage, ampak so samo dobrodošlo mašilo za časopise. Večjega pomena tudi brošura nima.

+ Demonstracija srednješolskega učitelstva in dijaštva za »Svobodno misel«. V včerajšnji seji c. kr. deželne šolskega sveta je dr. Lampe omenil Aškerčev pogreb, iz katerega se je naredila demonstracija za Svobodno misel in za socialno demokracijo. Svobodna misel je organizacija, katere namen je, verstvo in cerkev popolnoma uničiti, je revolucionarna, protimonarhična organizacija, kakor se je pokazalo v Španiji in na Portugalskem. Aškerc je proslavljal Ferrerja, s katerim je bil skupaj v Pragi kot podpredsednik mednarodnega shoda Svobodne misli. Te Aškerčeve ideje je v svojem skrajno brezaktinem nagrobnem govoru proslavljal profesor dr. Flešič. Za politično demonstracijo take vrste so se pa zlorabljali tudi dijak, ki so nosili venec Svobodne misli in socialne demokracije, in učenke mestnega dekliškega liceja, ki so nosile z lipovimi

venci ovite naslove Aškerčevih spisov, med katerimi so pamfleti na katoliško cerkev brez vsake literarne vrednosti. To je baje aranžiral prof. Jug. Ker je to v direktnem nasprotju s šolskimi postavami, predlaga dr. Lampe preiskavo, o kateri izidu se naj poroča v deželni šolskem svetu. Predsednik ekselencia baron Schwarz obljubi, da se bo preiskava izvršila.

+ Uboji Ravnika! Naivni poslanček ljubljanskega mesta je pozval vlado, da se naj informira iz Šukljeteve brošure. Hribar pa je grozno hud, ker ga v tej brošuri zdelava šuklje. Ravnika pozivlja vlado, da se naj pri Šuklju informira o Hribarju. Batine, ki jih zdaj daje Hribar Šukljetu, lete torej tudi na revčka Ravnika, ki je slabo naletel s svojo najnovejšo državniško akcijo.

+ Kako si liberalni učitelji klerikalizem predstavljajo. »Nasproti ti strle jeklene, lačne oči treh najostudnejših bazilikov pod solncem božjim, svetle lačne oči kakor blest okrvavljenih cekinov, kakor rezek lesk bodal, kakor krvav plamen grmade, na kateri umira mučenik za svoje prepričanje«, tako opisuje učiteljski list »Dan« štev. 169 slovenski klerikalizem. Jurčičev junak Krjavelj v »Desetem bratu« je sicer dobro popisal, kako je vraga z bridko sabljo presekala, ampak Krjavelj je muha v primeri z mojstrsko roko, ki je klerikalizem popisala. Sedaj naj ga pa še Gaspari fotografira, potem naj ga pa »v rom« denejo, da bodo »Danovi« uredniki ob pogledu na to strašno zverino še bolj svoja peresa brusili in svarili svet pred to grozo. In zakaj je klerikalizem tako huda pošast? »Dan« razlaga to pošastnost tako-le: »Klerikalizem je protinaroden pojav; on namreč ljudstvu utepe, da ni ugrabil človeštva paradiža kapitalizem, ampak greh, ki ga je baje prvi človek storil.« Klerikalizem je tudi zato protinaroden, ker uči, »da je pripravil neskončno usmiljeni in pravični bog vsem iz paradiža izgnanim, ako s svojim znojem in krivjo vzdržuje kapitalistični paradiž na zemlji, nekoč po smrti, tam nekje na drugem svetu mnogo boljši, sijajnejši in večni paradiž.« Cerkev uči, da je vsega zla, bodisi fizičnega, bodisi npravnega kriv greh, človeška strast, ki vidi le sebe, svoje koristi, svoje udobnosti, ne vidi pa drugih reve in potrebe. Krščanstvo uči, da mora biti človek človeku brat. Tega seveda liberalni učitelji ne vedo, četudi naše otroke »versko-npravno« vzgajajo. Ko bi se ljudje tudi v gospodarskem življenju krščanskih načel oprijeli, bi kmalu izgubil tudi sedanji kapitalizem svojo ostrino. Najpoprej pa je seveda treba spraviti s sveta tako neumne liste kakor je »Dan«, ki pozna krščanstvo približno toliko, kolikor njegova zadolžena tiskarna blesk cekinov.

+ Blazna nestrpnost? V »Slov. Narodu« se zaletava dopisnik v župnika Šinkovca v Šk. Loki, češ, da je denunciral nadučitelja in nekega učita, ki je dobil dopust, da se je udeležil Aškerčevega pogreba, šolski oblasti. Ob koncu kliče: »Naj le tako divjajo, se bo klerikalna blazna nestrpnost tem preje maščevala sama na sebi.« Nismo poizvedovali, koliko je resnice na tem, pač pa opozarjamo: 1. da je dovolil nadučitelj izmed naših vrst nekemu učitelju le polurni dopust zaradi sodelovanja pri petju v cerkvi in niso učenci radi tega prav nič zamudili — pa liberalni list je naprtil nadučit. radi tega disciplinarno preiskavo; 2. da je prišel po denunciranju »Slov. Naroda« naš somišljenik zopet v disciplinarno preiskavo, ker nekega liberalnega učitelja ni bilo k telovadbi v šolo in nadučitelj ni takoj prvo minuto poskrbel za namestnika, četudi je odsotnega učitelja, ki je doma ležal, dasi ni bil bolan, moral sam nadomeščati vso uro (izvzemši one minute, ko je čakal na učitelja); 3. da je učitelj, naš somišljenik, prišel le par minut prepozno v obrtno-nadaljevalno šolo, ker je poprej poučeval na drugi šoli, pa ga je liberalni list takoj denunciral, češ, da je zamudil pol ure. Slučajno navzoč c. kr. šolski nadzornik se je sam prepričal, kako je lagal list, ki je imel edini namen, da je skušal uničiti eksistenco našim ljudem. Kje je torej nestrpnost? Če vam je tako prav, vam postrežemo še natančneje.

+ Zavedna občina. Občina Loški potok je poslala Slovenski Straži 20 K. Vse slovenske občine naj slede z večjimi ali manjšimi prispevki temu odličnemu narodnemu vzgladu! Somišljeniki v občinskih zastopih ganite se in takoj povsod predlagajte prispevke »Slovenski Straži«!

+ P. n. naročnike tem potom vnovič opozarjamo, da smo poslali položnice za objavo naročnine vsem onim naročnikom na vsakdanjo izdajo, katerim sedaj poteka naročnina. Hitra odpošiljatev znatno olajša delo upravištva.

+ »Domoljubovim« dopisnikom! Ker se mora prihodnja »Domoljubova«

jubilna številka radi praznika in mnogo večjega naloga zaključiti že v petek, dne 28. t. m., prosi uredništvo »Domoljubovo« vse dopisnike, da mu najkasneje do petka jutraj dopošljejo za to številko morda še namenjene kratke dopise.

— Kaj je vse na Vipavskem mogoče. Koncem novembra l. l. so se imele vršiti občinske volitve na Gočah. Neki dan pred volitvijo je bilo več gostov v Jamškovi gostilni, ki so poslušali govor liberalnega Alojzija Ferjančiča. Takoj po tem govoru je navzoči Matija P., ki je po Vipavskem znan kot pretepač, izzval prepir in pretep. V bran so se mu postavili trije bratje Vovk ter Josip Pregelj in Janez Fabčič. Ker je Matija Pregelj silno močan, so ga komaj ugnali. Pri tem ruvanju je padel Matija P. parkrat na tla in se baje težko poškodoval. Takoj drugi dan so se uvedle poizvedbe in preiskave proti bratom Vovk ter tovarišem. Prišla je k Petriču na dom sodna komisija ter sta sodna zdravnik dognala na Petriču zmečkanje mehura in črev in pretrganje desnih dimelj. To zadnje sta označila kot težko telesno poškodbo. Pozneje sta preiskala približno čez en mesec dni še enkrat Matijo P. in sta dala na sodni zapisnik doslovno sledeče: »Poškodba je samanasebi težka, ker se je na obeh straneh pojavila kila.« Z ozirom na to mnenje vipavskih dveh sodnih izvedencev, zdravnikov dr. Kanca in dr. Jenko, je potem državno pravdnštvo proti bratom Vovk, Josipu Pregelju in Janezu Fabčiču dvignilo obtožbo zaradi težke telesne poškodbe v smislu § 157. k. z. Matija Petrič pa je zahteval nič manj kot 6000 K odškodnine za težko poškodbo. Stvar je prišla potem v razpravo pri c. kr. deželni sodišču v Ljubljani. Tam sta zagovornika dr. Pegan in dr. Furlan s pomočjo ljubljanskih sodnih izvedencev, zdravstvenih svetnikov dr. Schusterja in dr. Plečnika dokazala, da to, kar sta označila vipavska izvedenca kot težko poškodbo, s p l o h p o š k o d b a n i, ampak da je to, kar sta našla vipavska izvedenca na Matiji P., le neka naravna prirojena nenormalnost. Seveda je vsled tega državno pravdnštvo postopanje zaradi hudodelstva težke telesne poškodbe proti obtožencem ustavilo in samo zahtevalo zasledovanje zaradi lahke telesne poškodbe. Akt se je odstopil vsled tega c. kr. okrajnemu sodišču v Vipavi. Tam je gosp. sodnik našel vse obtožene krive samo po § 431. k. z., češ, da so proti Matiji P. tako postopali, da bi lahko vedeli, da mu utegne njihovo postopanje povzročiti kako poškodbo. V vsakem drugem oziru so bili oproščeni, tedaj niso bili zaradi lahke telesne poškodbe obsojeni. Ta slučaj objavljamo suho brez vsakega komentarja in brez vsake kritike z edino pripombo, da je kaj takega mogoče samo še na Vipavskem! Povzročil je pa celo postopanje in preiskavo proti obtoženim znani gospod, ki je svojčas insceniral goško afero. S sodnim postopanjem se je namreč hotelo odvzeti petim našim pristašem volivno pravico na Gočah. Govori se, da je bilo Matiji P. obljubljeno 6000 K gotove odškodnine s pripombo, da se bo lahko s tem oženil. Sodišče pa Matiji P. nobene odškodnine ni priznalo, tako še danes Matija P. čaka na svojo nevesto, nevesta pa nanj.

— Socialnodemokratska predrznost ob mrtvaškem odru. Z Viča nam poročajo: V nedeljo je v Rožni dolini umrl 26letni mož mizarski pomočnik Josip Knific. Cel čas boleznj je dobival od tukajšnje Vincencijeve družbe vsaki teden zdatno podporo, sestre iz zavetišča so mu pa zlasti zadnje dni prav marljivo stregle. Umrl je kot veren katoličan, večkrat previden s sv. zakramenti. Zdaj pa premislite netaktnost in predrznost socijev! Cel čas boleznj se niso nič ali pa prav malo zanj zmenili. Kakor hitro je pa zatisnil za vedno svoje oči, so pa prišli in kazali svojo vsestransko skrb za njegov pogreb. Časten pogreb in vrhu še lepo podporo so obetali ubogi ženi vdovi, samo ako jim bo dovolila to veselje, da bodo smeli pred krsto nesti — rdeč trak, t. j. da bi svetu pokazali, da je bil kot demokrat pokopan in da bi vrhu tega s svojim trakom onečassali katoliški pogreb in v tem resnobnem trenutku ošabno izzivali. Seveda so se za enkrat zopet vsteli. Uboga vdova, dasi je podpora res potrebna, je odločno odklonila to nečastno ponudbo, nakar so tudi sociji odrekli obljubljeno podporo in udeležbo. Niti enega ni bilo, da bi bil prenesel krsto na voz. Trije dečki so nosili križ. S tem svojim »maščevanjem« so demokrati zopet pokazali svoje »veliko srce« do svojih somišljenikov. Mimogrede bodi opomnjen, da pokojni v resnici ni bil nikdar njih mišljenja, dasi je bil vsled terorizma v njih organizaciji, kakor je enako mnogo drugih. Obenem so sociji s tem pokazali, kako radi bi motili katoliški pogreb. Toda na Viču so ljudje še tako trdni v veri in imajo še toliko spoštovanje do svojih ranjkih, da ne bomo kmalu za križem in pred duhovnikom pri pogrebu videli izzivajočega demokratikega znaka, ki naravnost oneča-

šuje katoliške obredne pogrebe. Tudi ne bomo pustili, da bi se kaki Kristani repenčili in svojo proticerkveno modrost prodajali na našem katoliškem pokopališču. Kakor čujemo, je imel pokojni Knific lep časten pogreb kljub »štrajku« socijev. Gosp. Doberlet je brezplačno dal dva pogrebna vozova, istotako duhovščina ni računala niti za zvonjenje niti za svojo udeležbo niti beliča. Tako so sociji pokojnemu proti svoji volji preskrbeli lep katoliški pogreb, kjer se ni izzivalo, ampak molilo za dušo pokojnikovo.

— Otvoritev omnibuslinije Bohinjska Bistrica—Bohinjsko jezero. Dne 29. junija t. l. se odprla na progi Bohinjska Bistrica—Bohinjsko jezero omnibuslinija; omnibus bo vozil vsak dan trikrat na Bohinjsko jezero s sledečimi postajami: Bistrica—hotel sv. Janez—hotel Sv. Duh in končna postaja hotel Zlatorog. Ravno mimo teh postaj in po isti progi vračal se bode omnibus tudi trikrat nazaj v Bistrico. Vožne cene so: vožnja iz Bistrice do sv. Janeza 60 vinarjev, iz Bistrice do Sv. Duha 70 vin, in iz Bistrice do Zlatoroga 1 krono. — To zares potrebno komunikacijsko linijo je ustanovila Deželna zveza za tujski promet na Kranjskem, ki jo bode tudi subvencionirala. Tujski promet v Bohinju, posebno promet izletnikov bode gotovo živahnjejši, ker je ravno pasantom dana prilika se za jako nizko ceno pripeljati na krasno Bohinjsko jezero. Tudi posamezni bohinjski kraji in hoteli bodo po tej omnibusliniji intenzivnejše zvezani med seboj in gotovo je, da se družabno življenje letoviščarjev oživi. Posebno za ljubljanske izletnike je ta nova komunikacija zelo prikladna in imajo gorenjski vlaki, ki odhajajo iz Ljubljane ob 5. uri 47 min., ob 6. uri 52 min. in ob 9. uri 9 min. zjutraj čez Jesenice v Bohinj zvezo na to omnibuslinijo.

— Promocija. V četrtek, 27. junija, bo ob 11. uri dopoldne na dunajskem vseučilišču promoviran doktorjem bogoslovja koroški Slovenec č. g. Gregor Rožman, ki je dovršil svoje bogoslovne študije v Avguštinu na Dunaju. Mlademu in nadarjenemu gosp. doktorju naše iskrene čestitke!

— Vihar ponoči. Iz Zgornje Šiške se nam poroča: Danes ponoči okrog polnoči je divjal med gromom in bliskom grozen vihar, ki je lomil z drevja veje ter odnašal daleč v stran. Vihar je bil tako močan, da je odnesel 20 metrov dolgo, novo močno streho pri zavodu za rejo kurtine. Vihar je nesel težko streho okoli 15 od 20 metrov daleč in jo obrnil narobe. Med viharjem je pa padala toča, ki je zgornje in spodnješišensko polje skoraj opustošila. Po nekaterih krajih molé od žita pokonci samo bilke, fižol, krompir in drugo je pa skoro docela uničeno. Stari ljudje ne pomnijo take toče v tako poznem nočnem času.

— Poizkušeni samoumor na Bledu. Te dni je bil iz celovške mestne službe odpuščen celovski mestni sluga Jereb. Dolže ga poverjenja. Jereb se je pripeljal na Bled, kjer je oddal nase dva strela iz revolverja, a se ni zadel. Jerebovo ženo so brzojavno pozvali na Bled, od koder je žena peljala moža nazaj v Celovec.

— Mednarodna avtomobilska vožnja. Včeraj popoldne je pogostila dunajska občina udeležence mednarodne planinske avtomobilske tekme. Slavlja se je udeležil tudi princ Elija Parmski. Med 72 tekmovalci, ki so se pripeljali na Dunaj nazaj, jih je 25, ki niso dobili nobene pike in ki imajo vsi pravico za potovalno planinsko darilo, ker bodo lahko bodoče leto zanj tekmovali. Za ostala darila so srečkali. Med drugim so dobili častno darilo dežele Kranjske Joerns (Opel), častno darilo mesta Ljubljane princ Elija Parmski in častno darilo kranjskega avtomobilskega kluba grof Schönfeld.

— Toča v št. Rupertu. V naši fari je pobila toča; pridelka bode najmanj tretjina manj kakor običajno.

— Vič - Glince. Vrtni koncert, katerega je zadnjo nedeljo priredilo tukajšnje katol. slov. izobraževalno društvo, se je v vsakem oziru prav dobro obnesel. Udeležba je bila kljub temu, da so bile v bližini druge veselice, zelo povoljna tako, da so bili vsi prostori zasedeni. Društvena godba je rešila svojo nalogo prav častno. Enako sta pevska zbora žela ponovno pohvalo. S postrežbo smo bili tudi zadovoljni. Videlo se je, da so se udeleženci zavedali patrona abstinence, kajti so zelo marljivo segali po protialkoholni pijači. Cel čas je vladala na veselilnem prostoru lepa sloga in neprisliljena zabava. Nasprotniki — čast jim — so nas vsaj enkrat pustili pri miru brez kakega izzivanja. Tako naj bo tudi v bodoče. Mi jih pri njihovih prireditvah pustimo pri miru, naj tudi oni sami priznajo, pa bomo — prijatelji. Ko je godba okoli 10. ure izčrpala svoj spored in odhajala, se je tudi občinstvo razšlo in neslo seboj lepe višje prvega vrtnega koncerta z željo, da bi jim društvo kmalu preskrbelo kaj enakega razvedrila. No, to se bo zgodilo kmalu. 7. julija bomo obha-

Jali na Viču »Slomškov dan« ali slavilje 50letnice smrti nepozabnega škofa A. Martina Slomška. Za ta dan bo tukajšnja izobražev. društvo priredila slavnost s kolikor mogoče bogatim sporedom, ki se bo vršila v cerkvi in pa na prostem. Na to slavnost, ki bo v naših srcih pozivila Slomškovega duha, opozarjamo že naprej okoličanska društva in jim kliče: **7. julija na Vič k Slomškovi slavnosti!**

— **C. kr. ravnateljstvo državne železnice v Trstu** odda do b a v o o r o d j a i n o p r a v z a stavbno službo za leti 1913. in 1914. potom javnega dobavnega razpisa. Podrobni podatki so objavljeni v »Osservatore Triestino« od 1. julija 1912.

— **Požar v Sarajevu.** V hrvaški mizar-ski tvornici je izbruhnil požar. Eno nadstropje se je podrla. Škoda znaša 40.000 K. Več ognjegascv je ranjenih.

— **Sovraštvo do onkraj groba.** Mrtvo truplo neke ženske pred tremi leti pokopane ženske v Petosevcih pri Banjaluki je njena sovražnica s pomočjo svojega moža izkopala in razmetala kosti ranjice po pokopališču. Onečastjevalca mlrlica so zaprli.

— **Ogenj.** V noči od 24. na 25. t. m. je ob hudi nevihti tresčilo v Kršev hlev na Brezjah (župnije Mekinje). Pogorela sta dvema gospodarjema gospodarska poslopja. Sreča, da ni pogorela cela vas. Ljudje so gasili z veliko požrtvovalnostjo.

— **Pošten mlinar** dobi službo na modernem mlinu s strojem na nafti. Mora se dobro razumeti na svojo stroko in se mora razumeti dobro tudi na stroj. Ponudbe naj se po pošti takoj pošljejo uredništvu »Slovenca«.

— **Bogata beračica.** Te dni je zagrebška policija zaprla neko žensko, ki je kljub prepovedi vedno zopet beračila. Pri preiskavi se je našlo pri njej v vrednostnih papirjih, hranilnih knjižicah in gotovini krog 19.000 kron. Bogata beračica se piše Kata Bojanović, doma iz Dalmacije. Njen drugi mož je bil trgovec v Carigradu.

— **Zagrebski okoličanski kmetje v gledališču.** Uprava zagrebškega dežel-nega gledališča je 23. t. m. priredila za okoliško kmečko ljudstvo popolnoma brezplačno predstavo »Hasanaginice«. Kmetje so gledališče popolnoma napolnili, veliko prida pa seveda niso imeli od tega čisto književnega dela.

— **Alkoholizem in narodni blagdan.** Pod tem naslovom priobčuje »Pokret« uvodni članek, v katerem priporoča, naj se od vseh narodnih prireditev popolnoma izključi pijača in naj se ne prireja ob takih prilikah ne veselje, ne komerzov i. dr. Zlasti naj bi bila pijača izključena na narodni praznik. Pijača osmeši in potegne v blato narodne priredbe in stvar samo, poraja pretiran pogum in nevarno bojažljivost, ki se, ko se izkadi, izprevrže v omalovaževanje in brezbriznost. Ljudje tudi ne morejo kaj prida darovati v narodne svrhe, ako za pijačo preveč izdado.

— **Povečanje kolodvora v Selzthalu.** Po otvoritvi planinskih železnic je promet tako narasel, da so prisiljeni povečati kolodvor v Selzthalu. Povečanje bo dokončano leta 1914.

Ljubljanske novice.

Ij **Katol. društvo rokodelskih pomočnikov** uljudno vabi na veliko **vrtno veselico**, ki jo priredi na praznik sv. Petra in Pavla, dne 29. junija 1912, o priliki žegnanja pri Sv. Petru. Spored: 1. Petje pevskega zbora Katol. društva rokodelskih pomočnikov. Moški zbori (pevovodja g. Pavel Gorup): a) Hercegovska (A. Hajdrich), b) Crnogorac Crnogorki (I. pl. Zajc), c) Bastir (tenor-solo g. Ludovik Bajde, bariton-solo g. Iv. Erman) (P. Juvanec), č) Za dom med bojni grom (P. H. Sattner). 2. Godba na lok (vodi g. Ludovik Bajde). 3. Koncertni muzikantje. Komichen peterospjev. Izvajajo gg.: Lud. Bajde, A. Jeločnik, Fr. Jager, J. Ložar, J. Vrečar. 4. Šaljivi kupleti. 5. Kamniški knajpovci. Šaljiv trop-spev. Proizvajajo gg. A. Jeločnik, Fr. Pajk, R. Vrančič. 6. Prosta zabava. — Pri vrtni veselici bo poslovala društvena pošta, postavljeni bodo razni paviljoni in bo otvorjena brezalkoholna gostilna. Za razvedrilo bodo slavnim gostom vrhutega raznovrstne zabave. Začetek ob pol 5. uri popoldne. Vstopnina za osebo 30 h. Preplačila se v prid društvu hvaležno sprejemajo. Ob neugodnem vremenu bo veselica pri pogrnenih mizah v vseh prostorih Rokodel-skega doma z istim sporedom.

Ij **Podružnica »Slomškove zveze«** za Ljubljano in okolico ima v četrtek, dne 27. junija t. l. popoldne ob 4. uri izlet v to-varno »Union« (nekadaj Kosler). Zbirališče v Lattermannovem drevoredu pred tovarno ob 3³⁰. — P. n. udeležniki naj vzamejo s seboj primerno ogrinjalo, da se kdo ne prehladi.

Ij **Nemirna noč.** Danes ponoči je nastala velika nevihta. Bliskalo se je in

grmelno, da je bilo vse svetlo. Nato je začelo treskati in vtila se je močna ploha, ki je trajala precej časa. Strela je ponekod pokvarila telefonsko in električno omrežje. Med dežjem je padala tudi toča.

Ij **Um omračil.** Včeraj se je potikal okoli deželnega dvorca cel dan neznan mož. Ko ga je zvečer stražnik ustavil, mu je rekel, da je »Kristus«. Slaboum-nega moža je stražnik odpeljal na ma-gistrat, odkoder so ga na odredbo zdravnika popeljali na opazovalni ode-lek. Rekel je, da se piše Alojzij Mramor in da je doma iz Zatičine.

Ij **Magistrat deželnega stolnega me-sta Ljubljane.** V Ljubljani, dne 20. junija 1912. Št. 20.600. Slavnemu uredništvu »Slovenca« v Ljubljani. Z ozirom na notico »Škarpa v Grubarjevem kanalu« v »Ljubljanskih novicah« »Slovenca« z dne 19. t. m., št. 138, prosim za priobčitev sledečega uradnega popravka po določilih § 19. tiskovnega zakona: Ni res, da bi bili zastopniki S. L. S. že mnogokrat v občinskem svetu na način tlakovanja ter na škarpo v Gruber-jevem kanalu ob zatvornici pri Strel-ski ulici opozarjali. Tudi ni res, da nosi večina občinskega sveta vso odgovor-nost za vsa dela Grubarjevega kanala. Vso odgovornost za ta dela nosi edinole stavbni gospodar, to je glavni odbor za obdelovanje močvirja v Ljubljani in stavbno vodstvo za osušitev barja, ka-teri faktorji so ta dela izvršili po svo-jih lastnih, oblastveno jim konsentira-nih načrtih. Ni res, da je bodoča Nad-vojvoda Friderika cesta »škandalozno regulirana«. — Predsedstvo mestnega magistrata ljubljanskega. Župan: Dr. Ivan Tavčar.

Ij **Umrli** so v Ljubljani: Alojzija Vi-dić, vdova magistratnega tajnika, 89 l. — Pavla Koschier, vdova c. kr. okrajne-ga predstojnika, 80 let.

Ij **Pogreša** se od sobote zvečer 38-letni mestni delavec Franc Modic iz Črne vasi št. 3. Domneva se, da se je na kak način ponesrečil. Kdor bi kaj o tem vedel, naj sporoči mestni policiji.

Ij **Darilo za mestne uboge.** Povodom smrti gospe Amalije Kreipnerjeve je prejel mestni magistrat za mestne reveže 50 K.

Dražba trgovske oprave (regali, pulti, steklene omare, barijere i. t. d.) se boče vršila v sredo dne 26. junija v skladišču špedicije »Balkan« Du-najska cesta 33. Vsakdo si opravo lah-ko ogleda ter dobi pri družbi Balkan natančne tozadevne informacije. 2009

Razne stvari.

Aviatik Widmer je včeraj izvršil sre-čen polet v Zagrebu.

Velikanska nesreča ob Niagari. Pone-srečilo 200 izletnikov. Nad svetovnozna-nim slapom Niagare se je podrla brv, ko je šlo čez njo približno 1000 izletnikov. Do 200 jih je padlo v vodo; 8 oseb so potegnili mrtvih iz reke, več so živih rešili, največ jih je pa odnesla dereča reka s seboj. Pone-srečenci so člani framasonske lože v Buffalu, ki je priredila izlet k slapu reke Niagare. — Najnovejše poročilo se glasi, da so potegnili iz vode 50 mrtvecev, med njimi 15 žensk in otrok.

Strašna vročina na Španskem povzro-ča velike nesreče. Več oseb je umrlo na solnčarici. V Seville so imeli 23. t. m. na solncu 52 stopinj vročine. Gozdi v okolici Seville so radi vročine pričeli goreti. Ško-da je ogromna. V Bilbao je umrlo radi vro-čine 20 oseb. V Barceloni se boje, da iz-bruhne kolera.

Stavka praških natakarijev. V Pragi nameravajo ob vsokolskem izletu stav-kati natakarij. V nekaterih gostilnah so že pričeli stavkati.

Oče ustrelil sina. V Cataniji je ustrelil bogati trgovec Simonei svojega 17letnega sina, ker je bil ljubosumen nanj, in skril mrtvega sina v grmovje. Ko so Simoneia aretirali, je morala policija vse sile napeti, da ni razljudeno ljudstvo ubilo morilca.

Avtomobilska nesreča. Z Dunaja po-ročajo, da je zavozil avtomobil vseučil-lišnega profesorja dr. Koschierja v neki voz. Koschier in njegova žena sta padla iz avtomobila. Koschierjeva je nevarno, pro-fesor pa le lahko ranjen.

S 120.000 markami pobegnil je v Berolinu sluga Zebell. Denar bi bil moral naložiti v državni banki.

Osrednji urad za kriminologijo se ustanovi v Parizu, ker se v »svobodni« Franciji hudodelstva strašno množe. Urad bo imel dolžnost, da proučuje značaje hu-dodelcev in zakaj da so zapustili hudodelci pot postave. Nepotreben je ta osrednji za-vod za kriminologijo. Nadstoletni propa-gandi za odpad od katoličanstva na Fran-coskem je moralo logično slediti, da ljudje, ki se jim je vera uropala, postanejo bestije, ker le iskrena vera je močna dovolj, da kroti v človeku bestialne strasti.

S pokvarjenimi sardinami se je zastru-pilo deset oseb. Iz Turina se poroča, da je obolelo na znakih zastrupljenja 10 oseb, ki so jedle pokvarjene sardine. Med za-strupljenimi osebami so že štiri umrle.

Roparski napad na avtomobil. V Moskvi so našli na cesti avtomobil, ki je bil preluknjan s kroglijami. V bližnjem goz-du so našli ustreljena dva trgovca, ki sta se peljala v avtomobilu. O morilcih ni sledu.

Drzni italijanski vohuni. Dne 23. t. m. dopoldne je prekorajilo 20 italijanskih častnikov in več oboroženih italijanskih vojakov mejo za več sto metrov na Monte Pianone. Častniki so pokrajino fotografirali ter poizvedovali po avstrijskih utrd-bah. Več turistov je protestiralo proti te-mu postopanju, in šele ko je došlo do pre-pira in grožnje, da pridejo cesarski lovci, so Italijani zapustili avstrijsko ozemlje.

Shod državnih zdravnikov se je pričel 24. junija v Krakovu. Udeležuje se ga 150 delegatov iz Avstrije in 11 iz Nemčije. Trajal bo tri dni.

Telefonska in brzojavna poročila.

CESAR NA EVHARISTIČNEM KONGRESU.

Dunaj, 25. junija. V zadnji seji glav-nega pripravljalnega odbora za svetovni evharistični kongres na Dunaju je poročal princ Edvard Liechtenstein o udeležbi ce-sarja pri evharistični slavnostni procesiji. Glede te procesije se je prvotni načrt bi-stveno izpremenil. Cesar in člani cesarske rodbine se namreč ne bodo udeležili samo slovesne sv. maše pred dvornim palačo, temveč na lastno željo udeležili s člani ce-sarske rodbine in dvornim osebno tudi pro-cesije. Cesar in člani cesarske rodbine bo-do spremljali Najsvetejše od cerkve sv. Štefana v gala-vozovih. Zaraditega bodo Najsvetejše vozili v nalašč za ta namen adaptiranim slavnostnem vozu cesarice Marije Terezije. Dvorno spremstvo cesar-jevo se bo udeležilo procesije deloma v vozovih, deloma na konjih. Od članov ce-sarske rodbine se bodo udeležili procesije samo možiki. Kar se tiče ostalega pro-grama procesije, je določeno, da se udele-ženci uvrste iz posameznih dežel skupno. Slovesna sv. maša se bo vršila ob pol 1. uri popoldne pred dvorom.

DANAŠNJA SEJA DRŽAVNEGA ZBORA.

Dunaj, 25. junija. V današnji seji državnega zbora se je vršilo glasovanje o prvi skupini brambne predloge. Za-htevalo se je jako veliko število po-imenskih glasovanj. Pri-glasovanjih so predlogi odsekovi bili sprejeti z večino 170 glasov in odklonjeni predlogi manj-šine. Za manjšinske predloge so glasova-lji socialni demokrati, češki narodni socialci, Hrvatje in nekateri liberalni Italijani. Ko je dr. Silvester prezrl, da bi se pri nekem predlogu socialnega de-mokrata Seitza moralo vršiti poimen-sko glasovanje, so pričeli socialni de-mokrati ropotati, premikati pokrove na pultih itd. Predsednik je uvidel svojo zmoto in je odredil poimensko glas-ovanje.

Blamirani Tresić-Pavičić.

Dunaj, 25. junija. Pri § 8. brambnih predlog (znižanje službenih let pri mor-narici) je zahteval poslanec dr. Korošec poimensko glasovanje. Kmalu nato je prišel k predsedniku poslanec Tresić-Pavičić in zahteval tudi poimensko glasovanje. Predsednik mu je povedal, da to zahteva že dr. Korošec. Tresić-Pavičić je nato izbruhnil svojo jezo na jako teatralen način ter pričel psovati člane hrvaško-slovenskega kluba, ki so mu jako energično odgovarjali in mu klicali, da nastopa kot komedijant. Teatralni nastop Tresić-Pavičića je vzbudil v zbornici mnogo veselosti. Pos-lanci so se smejali Tresiću, kateremu je dr. Korošec pokazal, da je prej vstal.

IZ HRVAŠKO-SLOVENSKEGA KLUBA. Dunaj, 25. junija. Vesti, da so hrvaški pravaši izstopili iz Hrvaško-slovenskega kluba, niso resnične. Izstopil je samo po-slanec Prodan, drugi hrvaški poslanci so ostali v klubu in obsojajo Prodanov izstop. Prodanov izstop obsojajo tudi Hrvatje iz Zagreba.

ČRNORUMENI LEPAKI ZAPLENJENI.

Praga, 25. junija. Praško policijsko ravnateljstvo je zaplenilo lepake državno-pravne napredne stranke z vabilom na protestni shod proti brambni reformi, ker so bili izdelani v črnorumenih barvah. Kot vzrok konfiskacije je ravnateljstvo na-vedlo, da se hoče z lepaki poniževati ce-sarske barve.

OGRSKI DRŽAVNI ZBOR.

Budimpešta, 25. junija. V današnji seji državnega zbora se je vršilo tretje branje predlog, ki so bile že včeraj spre-jete v drugem branju. Nato je prišlo na vrsto poročilo o izgubi mandatov rent-tenčnih poslancev. Pred zbornico so se vršili običajni prizori med vojaštvom, policijo in opozicionalnimi poslanci. — Justa je klical: »Početje Tiszovo je kri-vica, ki kriči do neba!«, grof Bathiany: »Samo roparji zborujejo pod senco ba-jonetov!«, Rakoczy: »Nasilstva rode Brutel« Nato so opozicionalni poslanci odšli.

SLEPARIJE Z VOZNI MI LISTKI NA PROGI JUŽNE ŽELEZNICE MED MARI-BOROM IN TRSTOM.

Gradec, 25. junija. Na progi južne že-leznice med Mariborom in Trstom so prišli na sled velikim sleparijam z voznimi listki. Kondukterja Franc Tomschitz in Keischel sta suspendirana od službe ter je uvedena preiskava. Baje je tudi še nekaj drugih sprevednikov vpletenih v to zadevo.

ALBANSKI TURŠKI ČASTNIKI SO SE PRIDRUŽILI ALBANSKIM VSTAŠEM.

Monastir, 25. junija. Devet turških častnikov Albancev in 100 turških vo-jakov se je pridružilo albanskim vsta-šem. Vsi ti so pristaši bivšega poslanca Basri beja. Vlada pripisuje temu veliko važnost ter se je takoj vršil turški mi-nistrski svet. Voditelji Albancev so imeli pogovor z voditelji s severnega dela Kosovega za skupno postopanje pri vstaji. Pogovor se je razbil ob sta-lišču rodu Ghegas, ki je izjavil, da bo zahteval reform, da pa hoče ohraniti sultanu zvestobo.

PONESREČEN ATENTAT NA BOLGAR-SKEGA GENERALA.

Budimpešta, 25. junija. Listi poročajo, da je bil vzrok požara na parkniku »Kra-ljica Elizabeta« atentat na bolgarskega ge-nerala Ivana Saratova. Požigalci so hoteli porabiti paniko in oropati v zmešnjavi Sa-ratovu velevažne listine. Ogenj se je pre-hitro razširil in Saratov je bil med prvimi, ki je zapustil ladjo. Tako se je naklep na-padalcev ponesrečil.

VELIKO NEURJE NA ALZAŠKEM.

Straßburg, 25. junija. V nedeljo je na Alzaškem divjala nevihta, kakršne ne pom-nijo že mnogo let. Toča je bila po neka-terih krajih debela kot golobja jajca. V Münstru je razbila 60 oken, med njimi dra-gocene slike. Na srednjem Alzaškem je skoro ves krompir na polju uničen. Škoda v sadovnjakih in na polju je znatna. Na vetrovni strani je pobila toča vsa okna ter je vihar napravil tudi na mnogih poslopih veliko škode.

ODKRITA DRUŽBA ZLOČINCEV.

Carigrad, 25. junija. Policija je od-krila veliko družbo zločincev, ki so umorili mnogo oseb, k o so se prej te osebe visoko zavarovale.

NESREČA PRI AVTOMOBILNI TEKMI.

Pariz, 25. junija. Pri dirki za veliko avtomobilno darilo Francoske se je ubil tekmovalec Zollinet, njegov sofer je težko ranjen.

VELIK PARNI MLIN POGOREL.

Moravska Ostrava, 25. junija. Včera-j popoldne je pogorel parni mlin Rudolfa Kolowrata z vsemi skladišči. Vzrok po-žara ni znan. Škoda znaša nad četrt mili-jona kron.

Štajerske novice.

Š Občni zbor S. K. S. Z. za Štajersko se je vršil v Braslovčah preteklo nede-ljo ob navzočnosti 500 zborovalcev. Zbo-rovanje je vodil poslanec in predsednik S. K. S. Z. dr. Korošec, ki je v svojem govoru posebno povdarjal zasluge S. K. S. Z. za obmejno delo, posebno za št. IIj. Po obmejnih krajih je S. K. S. Z. v stiku z 489 hišami. Nadalje je priredila S. K. S. Z. v tekočem društvenem letu 10 poučnih tečajev, ki so bili vsi vrlo dobro obiskani. V 124 slučajih so šli razni govorniki med ljudstvo. Central-na knjižnica S. K. S. Z. v Mariboru šte-je sedaj zavsem 6946 knjig. Izposojeval-cev je bilo v društvenem letu 380, ki so si izposodili 4509 knjig. Na mejo smo odposlali 315 različnih knjig. Odboro-vih sej je bilo 4. S. K. S. Z. je tudi pri-redila pod vodstvom gosp. profesorja dr. Jerovška romarski vlak na Trsat. Dohodkov je pa imela S. K. S. Z. 2260 K 69 h, stroškov 1580 K 26 h, prebitek je torej 680 K 43 h. Za dr. Korošcem je go-voril poslanec dr. Karl Verstovšek kot predsednik orlovске organizacije na Spodnjem Štajerskem. Vseh orlovskih organizacij na Spodnjem Štajerskem je 21, ki so razdeljene v pet okrožij. Pred-sednik mladeniške organizacije na Sp. Štajerskem, mladenič Zajc iz Velenja, je poročal, da je sedaj na slovenskem Štajerskem 55 mladeniških zvez, tedaj 9 več kot v pretečenem letu. Predsed-nica deklških organizacij na Spodnjem Štajerskem, gdčna. M. Drev iz Arjevsi, je poročala, da je deklških organizacij 67, za 9 več kot lani. V novi odbor so izvoljeni: dr. Korošec, dr. Hohnjec, dr. Kovačič, dr. Jerovšek, Evald Vračko, Iv. Kocipar, Ferdo Leskovar, dr. Lukman, Franc Gomilšek, Franc Žebot, Vilko Zolgar. Namestniki so: dr. A. Medved, Ivan Gorišek, Franc Spindler, Vl. Puše-njak, Al. Haubenreich in A. Tkavec.

Primorske vesti.

p Tržaška porota. Včeraj, dne 24. ju-nija se je pričela pred tržaško poroto raz-prava proti 21 letnemu Josipu Mazi

radí umora, storjenega s tem, da je dne 4. januarja t. l. na poti proti Kolonji dvakrat ustrelil na svojo ljubimko, 24 letno Terezijo Rjavec, in to potem, ko jo je zvalil v bližnji gozdič. Obtoženec je potem izvršil na sebi poizkus samoumora, zadavši si dva strela v usta, katera sta povzročila oslepljenje enega očesa in pohabljenje notranjih organov. Razprava, ki je določena na dva dni, se je prenesla na jutri.

p Nagla smrt. 74 letno Ivano Andrič, stanujočo v Trstu, ulica Sv. Justa št. 24, je zadela srčna kap, kateri je po par trenotkih podlegla.

p V zadnjem trenutku. Julij Bošnjak, predno je zadostil vojaški dolžnosti, se je vkrcal v Trstu na parnik »Argentina«, kateri je že podkuril kotle, ko je v zadnjem trenutku prihitel na krov detektiv in Bošnjaka odpeljal v Ameriko ulice Tigor.

p Strup. Šestletni Alojzij Rezič v Trstu je videl doma na mizi steklenico, in meneč, da je liker, je napravil požirek. Pil pa je strup. Mati ga je hitro ponesla na rešilno postajo, kjer so mu izprali želodec in ga tako rešili smrti.

p Otrok je padel iz prvega nadstropja na Vrde pri Trstu, in sicer štiriletni Jožef Prelc. Mati ga je pustila samega doma in zaklenila vrata. Deček je stopil k oknu in ko je videl, da se njegovi tovariši igrajo, se je sklonil in padel na tlak. Težko poškodovanega so prepeljali v bolnico.

p Jadranska banka. Hrvatska Boheljska štedionica v Kotoru se je fuzijonirala z Jadransko banko, ki je ustanovila svojo podružnico tudi v Metkoviću.

p Tržaška »Edinost« razkriva zmeraj bolj jasno in pogumno svoje liberalno srce. Poslanci S. L. S. so ji sploh le »klerikalci«. Ko je pred par dnevi neki fant zalučal v št. Vidu kamen v vlak, si je pustila »Edinost« telegrafirati iz Ljubljane, da je zagrešil ta napad član klerikalne organizacije Orlov. Sedaj, ko je doznano, kdo je vrgeel kamen in da dotični mladenič ni član nikake klerikalne organizacije, smo res radovedni, če bo brumna »Edinost« popravila to svojo vest, ki jo je hitela priobčiti s plemenitim namenom, da spoznajo nje bravci, kaki divjaki so ti klerikalci, ki ne puste pri miru niti pobožnih liberalcev, kadar se peljejo na pogreb.

p V smrt za zaročnico. Pred nekaj tedni se je utopila v nekem vodnjaku v Mihačevi Dragi v hrvaškem Primorju deklica Albina Mihič. Dekle je zapustilo pismo, da je vzrok njenega samoumora Ema Superina, ki da ji je prevzela zaročnika zidarskega mojstra Modesta Škrobonjo. Škrobonja je takoj javil po časopisih, da ni zaročnik Superinove in da si je to Ema Superina nalašč izmislila. Te dni pa so našli v istem studencu, v katerem se je vtopila Albina Mihič, mrtvega Modesta Škrobonjo. Pri mrtvecu so našli pismo, v katerem pravi, da mu brez zaročnice Albine Mihič ni mogoče živeti. Tako je zlobni jezik povzročil smrt dveh oseb, ki bi sicer lahko srečni živeli na svetu.

p Prepovedano zborovanje laških učiteljev. Oblasti so prepovedale letošnje zborovanje laških učiteljev v Pulju.

p Vojno brodovje pred Gradežem. Pred Gradež se je pripeljalo 22. junija naše vojno brodovje v veliko veselje prebivalstva in letovičarjev, ki so priredili na čast mornarici slavlje ob morskem obrežju v zvezi s plesom.

p Laški rikreatorij v Rojanu pri Trstu. Mestni svet je sklenil navzlic protestu od strani slovenskih občinskih svetnikov, da se sezida v Rojanu rikreatorij, kjer se zbirajo otroci delavskih stanov, kadar niso v šoli, in je v ta namen dovolil 80.000 kron. Naprava takih zavodov za delavske otroke je gotovo hvalevredna, toda naše magistralne ustanove le zato, da se v teh zavodih poitalijančujejo slovenski otroci. Tak rikreatorij je ustanovila tudi Lega nazionale pri sv. Jakobu, tu pa zato, da dela konkurenco rikreatoriju Salezijancev. Žal pa, da se nam tudi v tem zavodu izgubi v narodnem oziru mnogo mladine. Kako silno potrebni bi bili taki slovanski katoliški zavodi zlasti pri sv. Jakobu in v nekaterih tržaških predmestjih, kjer se nam izgubi versko in narodno dan na dan brezštevila mladine.

p Prišel je po pozdrav, pa je bil odpeljan. V Pulju se je vkrcal na Lloydov

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, sred. tlak 736,0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
24	9. zveč.	732,0	21,3	sl. jvzh.	oblačno	
25	7. zjut.	732,9	16,0	sl. svzh.	dež	6,6
	2. pop.	734,9	18,2	"	oblačno	

Srednja včerašnja temp. 21,4°, norm. 18,7°. Po noči močna nevihta.

parnik 43 letni Franc Donaggi, doma iz Gradiške ter se odpeljal v Trst, ne da bi plačal voznino. Kapitanu je dejal, da je šel v Pulju na parnik samo pozdravit svojega prijatelja, a da je med tem parnik odpeljal. Donaggija so oddali policiji, ki mu je napravila za tako dolg pozdrav globok poklon in brezplačni »Absteigequartier«.

Letošnje poletje

1925 7

v znamenju

Bat'a-čevlja

Dobiva se povsod.

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 25. junija 1912.

Pšenica za oktober 1912	11,93
Rž za oktober 1912	9,75
Oves za oktober 1912	9,62
Koruza za julij 1912	8,93
Koruza za avgust 1912	9,—
Koruza za maj 1913	7,60

Zahvala.

Za vse obilne dokaze iskrenega sožalja povodom prebitke izgube, ki nas je zadela s prerano smrtjo naše ljubljene, nepozabne soproge, ozir. hčere, matere in sestre, gospe

Margarete Kočar, roj. Koželj

izrekamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znanec najtoplejšo zahvalo.

Posebe pa se še zahvaljujemo čast. duhovščini in vsem udeležnikom pogreba za častno spremstvo preblage rajnice na zadnjem potu in vsem darovateljem lepih vencev, osobito še slavni »Mesarski drugi«. Iskrena hvala vsem!

Ljubljana, 25. junja 1912.

2016

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Vsem, ki so moji ljubljani in nepozabni materi

Mariji Kramaršič

v njeni bolezni lajšali bolečine in vsem, ki so se udeležili njenega pogreba, ali mi na katerikoli način izrazili svoje sožalje, izrekam tem potom v svojem, kakor tudi v imenu bratov in sestre, najiskrenejšo zahvalo.

Posebe pa se zahvaljujem prečastitemu gospodu Janku Zakrajšček, župniku v Vavtvasi za zadnje tolažbe, ki jih je podelil nepozabni ranjki in jo spremil na njeni poslednji poti.

Jurkavas-Ljubljana, dne 24. junija 1912.

2008

Vinko Kramaršič,
revizor Zadržne zveze.

Kuharica

išče službe za kako župnišče. Naslov pove uprava. 2006

Uradnik,

28 let star, izvrsten korrespondent išče takoj stalne službe. Lahko položi primerno kaveljco.

Vprašanja pod F. S. pošto ležeče 1987 Ljubljana, glavna pošta.

Za gostilničarje

godbeni avtomati in električni piano,

prvovrsten izdelek, kakor tudi govorniki aparati najnovejšega sistema za zasebne se oddajo tudi proti nizkemu mesečnemu odplačevanju. — **Priporočila** se takoj dobro nagrade in sprejmo pod zelo ugodnimi pogoji delavni zastopniki. — Ponudbe pod »Avtomat 1967« na upravo »Slovenca«. 1967

Več 100 kg

svežih gozdnih jagod (Erdbeeren), se kupi takoj. Ponudbe z navedbo cene i. t. d. se prosi na: **S. Potnik**, destilacija rastlinskih in sadnih cvetov Ljubljana, Slomškova ul. 27. Jagode se morajo dostaviti sveže, glede načina odpreme se dajo pismena navodila. 2011

Št. 492/pr.

Razpis.

Podpisani deželni odbor razpisuje službe

okrožnih zdravnikov

1. v **Cerkljah** pri Kranju.
2. v **Fari** v kočevskem okraju, s sedežem na Petrinji.
3. na **Grosupljem** v Ljubljanskem okraju.
4. v **Idriji**.
5. v **Logatcu**, s sedežem na Planini.
6. v **Ložu** v Logaškem okraju.
7. na **Raki** v Krškem okraju.
8. v **Žužemberku** v Novomeškem okraju.

S temi službami je združena za kraje pod 1., 4., 5., 7., in 8 letna plača 1400 K. za kraje pod 2., 3. in 6. pa 1600 K, potem za vse kraje letna aktivitetna doklada 200 K in dve starostni dokladi (petletnici) po 100 K.

Zdravnik v Fari dobiva tudi 2000 K pavšala za uradna pota v Osilnico in Banjo Loko, zdravnik v Idriji 600 K priboljška, 400 K za opravila v tamkajšnji bolnici in 480 K za uradna pota v Zire, zdravnik v Logatcu (Planini 500 K prispevka k plači od občine Planine, zdravnik v Žužemberku 400 K stanarine in eventualno 800 K za uradne dni v Ambrusu, Ajdovcu in na Smuki. Zdravnik na Raki ima naturalno stanovanje z vrtom in vinogradom za brezplačno zdravljenje ubožcev v občini Raki.

Prosilci za razpisane službe naj pošljejo svoje prošnje podpisane deželnemu odboru do 20. julija t. l. z dokazili o starosti, upravičenju do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijskem državljanstvu, telesni sposobnosti, dosedanjem službovanju ter o znanju slovenskega in nemškega jezika.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 22. junija 1912.

Srečke v korist Slovenski Straži

prineso obmejnim Slovincem pomoč, naročnikom v srečnem slučaju 1949 bogastvo. Nihče naj ne zamudi

žrebanja turških srečk dne 1. avgusta t. l.

pri katerem bo vzdignjen glavni dobiček čistih 400.000 zlatih frankov. Vsak naročnik dobi eno srečko v korist revnim otrokom z glavnim dobitkom v vrednosti 5000 kron zastonj. Pojasnila daje za Slovensko Stražo g. Val. Urbančič, Ljubljana.

SLOVENSKA TRGOVSKA ŠOLA V LJUBLJANI.

Kongresni trg št. 2

s pravico javnosti vsled razpisa c. kr. ministerstva za bogočastje in uk z dne 20. avg. 1911. št. 14.649.

Sprejemno naznanilo.

V dvorazredno Slovensko trgovsko šolo v Ljubljani se bodo sprejemali učenci

dne 6. in 7. julija ter 16. septembra t. l. od 10. do 12. ure dopoldne.

V pripravljalni razred se sprejemajo učenci, ki so stari vsaj 13 let so dovršili najmanj štiri razrede ljudske šole.

V I. letnik se pa sprejemajo učenci, ki so stari najmanj 14 let in ki napravijo posebno sprejemno skušnjo. Brez sprejemne skušnje se sprejmejo v I. letnik le učenci, ki so z vsaj zadostnim uspehom dovršili 4. razred kake srednje ali meščanske šole.

Pri sprejemu imajo prednost sinovi trgovcev in obrtnikov.

K vpisu naj pridejo učenci v spremstvu staršev ali njih namestnikov ter naj prinesejo **krstni list, zadnje šolsko izpričevalo in K 15**— vpisnine in prispevka k učilom. 1943

Ostala pojasnila daje — tudi pismenim potom —

ravnateljstvo.

V LJUBLJANI, 20. junija 1912.

IZPELJAVA
vseh poslovnih transakcij. Izdajanje čekov, nakaznic in kreditnih pisem za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

C. KR. PRIVIL. BANČNA IN MENJALNIČNA DELNIŠKA DRUŽBA
Akcijski kapital: 50.000.000 kron.
Rezervni zakladi: 22.000.000 kron.
OSREDNJA MENJALNICA:
„MERKUR“ DUNAJ I., WOLLZEILE Štev. 1.
Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Lipa, Brno, Gablonz, N. Grassitz, Krakov, Litomerice, Moravski Zumpark, Mödling, Meran, Novi Jičín, Plzeň, Praga, Liberec, Teplice, Senov, Dunajsko Novomesto, Cvitava

NAKUP IN PRODAJA
vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnih, srečk itd., itd.
Zavarovanje proti izgubi pri žrebanjih srečk in vredn. papirjev
Prospekte in cenike premij zastonj in franko

TEHNIČNI BIRO IN STAVBENO PODJETJE

RESLJEVA CESTA ST. 26 (POLEG PLINARNE), IZDELUJE:

3559

Beton
Zelezobeton
Mostove
Strope
Dvorane
Zazidke turbin

Strokovna
izvršitev
vseh vrst
načrtov
Prevzete zgradb
Tehnična mnenja

Vodovodi
Električne centrale
Turbine
Mlini
Žage
Opekarne
Moderne apnenice

Obisk strokovnih
inženirjev
na željo

Cela in delna umetna **ZOBOVJA**

kupi specialist po najvišjih cenah. Le v sredo,
26. junija v Ljubljani, Hotel pri Maliču,
Selenburgova ulica, soba št. 4, 1. nadstr.

V sredo 26. junija 1912 ob 9. uri dopoldne se prične na Franc Jožefa cesti št. 7 prostovoljna prodaja

zapuščine 1991
umrle gospe Amalije Kreipner.
Natančnejša pojasnila daje špedicijska
tvrdka
R. Ranzinger.

Lična pritlična hiša

z lepim vrtom, v kateri je dobro vpe-
ljana mala trgovina, blizu tobačne
tovarne, se proda pod ugodnimi pogoji
iz proste roke. — Naslov pove uprava
lista pod št. 1945. 1945

V kavarni „Central“ vsak dan vso noč **KONCERT**

na novo došle pri-
ljubljene tambu-
raške damske
kapele „Central“.

Z velespoštovanjem
Štefan Miholič, kavarnar.

1775 7

V **Železnato Kina vino**

lekarja Piccolija v Ljubljani, Du-
najska cesta

c. in kr. dvornega založnika, papeže-
vega dvornega založnika,

vsebuje potrebno množino železa, v
nasprotju z drugimi železnatimi Kina
vini, katera vsebujejo samo toliko
železa kot navadna namizna vina in
vsled tega nimajo nikake zdravilne
vrednosti. To dokazuje več kemičnih
analiz kakor tudi ona, ki se je izvr-
šila na zahtevo c. kr. ministrstva za
notranje zadeve v Gradcu leta 1910.

Železnato vino lekarja Piccolija
ojači slabokrvne, nervozne, vsled bo-
lezni oslabele osebe, blede, drobne
in slabotne otroke.

1/2 literska steklenica K 2—, 3 ste-
klenice K 6-60, poštnina in poštni
zavoj franco.

KONCERT

s sodelovanjem slavne
„Slovenske filharmonije“

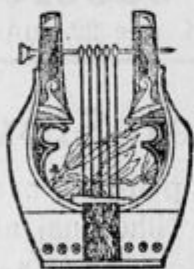
Koncerti se vrše odslej ob lepem vremenu vsako sredo zvečer.

Vsak čas se sprejemajo gospodične v poduk.

Priporočila se slavnemu občinstvu pred štirimi leti znani restavrater, sedanji lastnik
hotela „Lloyd“

2014

Karl Tauses, Sv. Petra cesta št. 9.

se vrši jutri, v sredo, dne
26. junija 1912 zvečer na vrtu

hotela „Lloyd“

Začetek ob 8. uri.

Vstopnina 40 vinarjev.

Prva ljubljanska higijenična mlekaria

priporoča

Yoghurt-bulgarsko kislo mleko

kakor tudi pasteurizirano polno mleko, posneto mleko, kislo mleko,
sladko smetano (Obers), kavino smetano, kislo smetano, sir.

Prima čajno maslo

v centrali: Slomškova ulica št. 3 kakor tudi v prodajalnah in
mlečnih pivnicah: Lingarjeva ulica št. 1, Poljanska cesta št. 13,
Florjanska ulica št. 3, kjer se vedno tudi gorko in mrzlo mleko
dobiva.

1992 10

Dostavlja se tudi na dom.

Zastopstvo le prvovrstnih to-
varen in priznano najboljših
koles „KINTA“ modeli 1912

Karel Čamernik & Ko.

Ljubljana, Dunajska cesta 9—12.

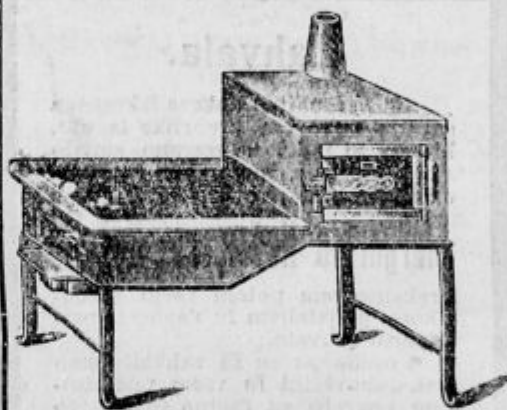
Specialna trgovina s kolesi, motorji, avto-
mobili in posameznimi deli.

Mehanična delavnica prvega razreda za vsa v
to stroko spadajoča dela in popravila.

Garaja za avtomobile. Zaloge pnev-
matikov za avtomobile, motorje in kolesa. —
Popravila pnevmatikov potom vulkaniziranja.
— Bencin in olje za vse vporabe. — Izposo-
jevalnica koles. — Seta za vožnje z vsemi
vozili. — Interesantom smo s strokovnimi po-
jasnili brezplačno na razpolago.

1144

Najcenejši nakup! Najcenejši nakup!
Trgovina z železnino

ŠTEFAN NAGY, Ljubljana

Vodnikov trg št. 5, blizu stolne cerkve

priporoča za sezono svojo veliko zalogo
železa, železnega blaga, okovov, cementa in štu-
katurnega biča, strešnega papirja s karboline-
jem, dalje kompletnih štedilnikov, kakor tudi
oprave za vrtove ter omarice za led. Kuhinjska
oprema, železne postelje, umivalniki, keglji in
kroge za kegljanje, žima in morska trava, kakor
tudi vsi v to stroko spadajoči predmeti po
1650 najnižjih cenah,

Elektrotehniška delniška družba

prej

1018

Kolben in dr. Praga-Vysočany.

Dinamo stroji, elektriški motorji. Naprave za elektriško razsvet-
ljavo in prevažanje elektriške sile. Električni obrat vseh
vrst. Ventilatorji. Turbo-generatorji, elektriške železnice
in lokomotive, žerjavi in dvigala. Obločnice in žarnice
vseh vrst.

Vodne turbine vseh sestav, (Francis, Pelton). Točna, cena in
hitra popravila vseh elektriških strojev od drugih tvrdk. Vse
potrebe za inštaliranje.

Kranjska deželna banka v Ljubljani

v deželnem dvorcu
vhod v Gosposki ulici 2.

Obreštuje hranilne vloge po

4 1/4 %

brez vsakega odbitka. Obresti se pri-
pisujejo glavnici polletno. Vloge v
ekočem, giro-računu in na blagajni-
ške liste po najugodnejših pogojih.

Daje komunalna posojila

občinam, okrajnim in šolskim od-
borom ter zdravstvenim zastopom v

4 1/2 %

komunalnih zadolžnicah.

Hipotekarna posojila

v zastavnih listih po

4 1/2 %

Eskomptuje menice denarnih
zavodov in daje lombardna
posojila. Prodaja lastne pu-
blikarno-varne komunalne za-
dolžnice in zastavne liste.

Banka je pupilarno varen zavod,
ter jamči zanjo dežela Kranjska.

Uradne ure za stranke vsak
delavnik od pol 9. ure do-
poldne do 1. ure popoldne.

Izdaja konzorcij »Slovenca«.

Tisk: »Katoliške Tiskarne«.

Odgovorni urednik: Miha Moškerc.